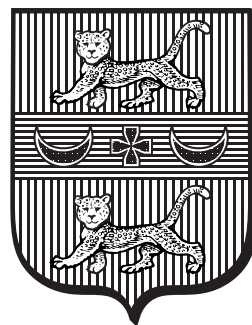


WINTER- LEZINGEN 2025/2026



TEYLERS STICHTING

Het is Directeuren van Teylers Stichting een genoegen u uit te nodigen voor drie Winterlezingen, die zullen worden gehouden door Leden van Teylers Genootschappen in de Gehoorzaal van Teylers Museum.

Zondag 30 november 2025 om 13.00 uur

Spreker: Prof. dr. Yvonne Bleijerveld

Bijzonder hoogleraar Kunst op papier en perkament aan de Universiteit Leiden en senior conservator Tekens- en Prentkunst (ca. 1500-1800) bij het RKD - Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis in Den Haag en lid van Teylers Tweede Genootschap.

Anatomie, houding en gebaar. Nederlandse kunstenaars tekenen naar model, ca. 1580-1680

Dit najaar is in Teylers Museum de tentoonstelling *De mannen van Michelangelo* te zien over de fascinatie van Michelangelo Buonarroti (1475-1564) voor het mannelijk lichaam. Michelangelo tekende volop naar mannelijke modellen om hun anatomie en poses te bestuderen. Ook Nederlandse kunstenaars tekenden naar model – naakt en gekleed, mannen én vrouwen. Waar komt deze artistieke praktijk vandaan, welke tekenmaterialen werden gebruikt, wie waren de modellen en hoe gebruikten kunstenaars hun modeltekeningen? Daarover gaat deze lezing, met een sterke focus op de Nederlandse kunst tussen ca. 1580 en 1680.

Zondag 1 februari 2026 om 13.00 uur

Spreker: Prof. dr. Petruschka Schaafsma

Hoogleraar Theologische Ethiek aan de Protestantse Theologische Universiteit Utrecht en lid van Teylers Godgeleerd Genootschap

Wat bezielde hen? Over wat ons beeld van de Verlichting zegt over onszelf

De Verlichting als tijd waarin vooroordelen overboord gingen en eindelijk de feiten voor zich mochten gaan spreken. Dat is een gangbaar beeld. Niet langer gehinderd door religieuze bekrompenheid en autoritaire machthebbers, kon de mens vrij

en onbevangen gaan onderzoeken hoe de wereld echt in elkaar zat. Sinds het eind van de 20ste eeuw is er kritiek gekomen op dit beeld. Die kritiek wordt mede ingegeven door onvrede met de eenzijdige nadruk op onze redelijke vermogens en een zoektocht naar bezieling. De vraag wat de wetenschappers van de Verlichting eigenlijk bezielde in hun vrije, redelijke honger naar kennis krijgt sindsdien volop aandacht. Deze lezing evalueert het herziene beeld met het oog op de vraag wat het zegt over onszelf: over ons eigen afbrokkelend vertrouwen in de rede en verlangen naar iets dat zin geeft aan ons bestaan op een aarde die zucht onder de vele crises.

Deze lezing grijpt vooruit op het thema van de tentoonstelling 'Gevaarlijke boeken' over wetenschappelijke vrijheid en de grenzen daarvan (vanaf 6 maart 2026)

Zondag 8 maart 2026 om 13.00 uur

Spreker: Prof. dr. Jacintha Ellers

Hoogleraar Evolutionary Ecology aan de Vrije Universiteit Amsterdam en lid van Teylers Tweede Genootschap

Natuur in de stad: een eeuwige haat-liefdeverhouding

Steden zijn de snelst groeiende leefomgeving op aarde en steeds meer plant- en diersoorten vestigen zich in het stedelijke gebied. Lang niet alle soorten voelen zich thuis in het stadse klimaat van verkeer, vervuiling en mensenmassa's, waardoor een specifieke stadsnatuur ontstaat. Omgekeerd zijn bepaalde soorten niet welkom in de stad, omdat ze ziekten verspreiden of schade toebrengen. Stad en natuur staan vaak op gespannen voet, maar kunnen niet zonder elkaar. In deze lezing volgen we deze haat-liefdeverhouding door de eeuwen heen, aan de hand van afbeeldingen op Nederlandse schilderijen, veranderingen in de kijk van de mens op natuur, en ecologisch onderzoek aan biodiversiteit in de stad.

U bent van harte welkom op deze vrij toegankelijke bijeenkomsten. Kijk voor meer informatie over reserveren op:

TEYLERSSTICHTING.NL

TEYLERSMUSEUM.NL